

دستیابی به آن، نیاز است.

رقابت ناتو و سازمان همکاری شانگهای در منطقه و تأثیر آن بر منافع ملی ایران

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) و سازمان همکاری شانگهای هر دو در آسیای مرکزی و خلیج فارس، منافع ژئوپلیتیکی دارند. اولی یک اتحاد نظامی است، که اعضای آن حضور قابل توجهی در خاورمیانه بزرگ دارند، از جمله حضور نظامی ایالات متحده در افغانستان، جیبوتی، عراق، کویت، قطر، عربستان سعودی، امارات، بحرین و عمان؛ حضور نظامی انگلیس در افغانستان و بحرین و حضور نظامی فرانسه در افغانستان، جیبوتی و امارات. در مقایسه، سازمان همکاری شانگهای یک بلوک سیاسی است که اعضای آن در سطح پایینی از ادغام نظامی قرار دارند. چین نیز مانند حضور نظامی روسیه در قرقیزستان و تاجیکستان، پایگاه لجستیکی در جیبوتی دارد. هند در تاجیکستان حضور نظامی دارد. این سه عضو سازمان همکاری شانگهای از نزدیکی جغرافیایی بهتری برخوردار هستند، اما سه عضو ناتو در استقرار نظامی و قابلیت های پیش بینی قدرت، قوی تر هستند. قدرت های اصلی سازمان همکاری شانگهای قدرت زمینی مربوطه خود را در آسیای مرکزی تثبیت کرده اند، در حالی که اعضای ناتو هم قدرت زمینی در افغانستان و هم نیروی دریایی در خلیج فارس را به دست آورده اند. به علاوه مواضع نظامی مربوط به ارتش کشورهای سازمان همکاری شانگهای و ناتو تقویت شده است، کشورهای آسیای مرکزی و خلیج فارس با مشکلات جدی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و درگیری بین دولت روبه رو هستند. با توجه به این امر، حضور نظامی نیروهای خارج از ناتو و سازمان همکاری شانگهای ممکن است در یک پایه ضعیف قرار داشته باشند و ممکن است در آینده با موانع مختلفی روبه رو شوند (Sun & Elmahly, 2019).

ناتو به تعمیق همکاری با کشورهای همکار خود در آسیای مرکزی ادامه می دهد. این بخشی از سیاست ناتو برای دستیابی به مناطق مهم استراتژیک است که امنیت و ثبات آنها از نزدیک با امنیت گسترده تر یورو-آتلانتیک مرتبط است. به علاوه هریک از این پنج کشور توانایی تأثیر مثبت بر توسعه آینده افغانستان را